

інтелекту ще більше посилиться, а процеси купівлі-продажу стануть максимально автоматизованими та персоналізованими. Також продовжить розвиватися мобільна комерція, а інтеграція торговельних функцій у соціальні мережі стане ще більш глибокою. Крім того, спостерігається стабільне зростання кількості користувачів, які надають перевагу онлайн-покупкам. Це свідчить про подальше зміцнення позицій електронної комерції у світовій економіці та її трансформацію в один із провідних каналів реалізації товарів і послуг у майбутньому.

Список використаних джерел:

1. WEZOM: IT-компанія повного циклу розробки програмних продуктів: вебсайт. URL: <https://wezom.com.ua>.
2. Mas Agency: комунікаційне діджитал-агентство: вебсайт. URL: <https://mas-agency.com.ua>.
3. UAATEAM: агенція діджитал-маркетингу в Україні: вебсайт. URL: <https://uaateam.agency>.
4. Блог про CRM, продажі та автоматизацію бізнесу: вебсайт компанії KeyCRM. URL: <https://blog.keycrm.app>.
5. Школа бізнесу Нова пошта: платформа онлайн-навчання: вебсайт. URL: <https://online.novaposhta.education>.
6. EDGELAB: діджитал-студія комплексного інтернет-просування: вебсайт. URL: <https://edgelab.com.ua>.

Малашук І. І., канд. екон. наук Скрипник Н. Є.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ТРАНСФОРМАЦІЯ АРХІТЕКТУРИ СВІТОВОГО РИНКУ В УМОВАХ ДОМІНУВАННЯ ГЛОБАЛЬНИХ ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМ

Трансформація світового господарства позначена остаточним переходом електронної торгівлі (e-commerce) зі статусу допоміжного каналу збуту до ролі фундаментального драйвера глобальних економічних процесів. Динамічне зростання транскордонних цифрових операцій, інтеграція штучного інтелекту в системи управління клієнтським досвідом (CRM) та розвиток децентралізованих фінансових технологій радикально змінили архітектуру міжнародного обміну.

Актуальність дослідження зумовлена тим, що електронна торгівля сьогодні виступає не лише як сукупність технологічних рішень, а як системний чинник структурних змін у світовому господарстві. Вона впливає на глобальні ланцюги

доданої вартості, змінює конфігурацію ринків праці та ставить нові виклики перед національними регуляторами у сферах оподаткування та захисту персональних даних. В умовах геополітичної турбулентності саме цифрові торговельні платформи забезпечують необхідну гнучкість та стійкість економічних зв'язків.

Концептуальні засади розвитку електронної торгівлі закладені в роботах зарубіжних дослідників, таких як М. Кастельс (мережеве суспільство), К. Андерсон (теорія «довгого хвоста») та Е. Брін'юлфссон (економіка цифрових платформ). Проблематика впливу цифровізації на структуру світового господарства активно вивчається експертами міжнародних організацій: ЮНКТАД (щорічні звіти про цифрову економіку), СОТ та Світового банку.

Серед вітчизняних вчених вагомий внесок у дослідження цієї тематики зробили О. Білорус, Д. Лук'яненко, А. Філіпенко та Т. Орехова. Зокрема, увага приділяється питанням цифрового розриву, трансформації міжнародного маркетингу та формуванню нових конкурентних переваг у віртуальному просторі. Проте, стрімке впровадження генеративного ШІ та метавсесвітів у торговельні практики протягом 2025-2026 рр. потребує оновленого наукового аналізу.

У 2026 р. структура електронної торгівлі зазнала якісних змін. Спостерігається конвергенція моделей B2B та B2C, що призвело до розквіту сегмента D2C (Direct-to-Consumer). Виробники все частіше відмовляються від посередників, використовуючи власні цифрові екосистеми для прямої комунікації зі споживачем. Понад 60% глобальних онлайн-транзакцій здійснюються через мультибрендові платформи (Amazon, Alibaba, Temu), які трансформувалися в повноцінні інфраструктурні вузли, що надають не лише торговий майданчик, а й логістичні, фінансові та маркетингові послуги. Інтеграція торговельних функцій у соціальні мережі перетворила їх на ключові точки входу для споживачів покоління Z та Альфа, де процес покупки безшовно вплетений у споживання контенту.

Ключовим фактором конкурентоспроможності стала гіперперсоналізація. Генеративний ШІ використовується для створення динамічного контенту, прогнозу аналітики попиту та автоматизації клієнтської підтримки через LLM-агентів. Blockchain та Smart Contracts забезпечують прозорість транскор-

донних поставок та мінімізують ризики в міжнародних B2B-контрактах, особливо в умовах санкційного тиску та торговельних обмежень.

Світове господарство перейшло до концепції «phygital» (physical + digital), де межа між офлайн-ритейлом та онлайн-торгівлею остаточно розмита завдяки технологіям доповненої реальності (AR) та IoT.

Світовий ринок електронної торгівлі залишається асиметричним. Китай та США зберігають лідерство за обсягами операцій, проте ринки Південно-Східної Азії та Африки демонструють найвищі темпи зростання завдяки моделі Mobile-only. У Європейському Союзі акцент змістився на посилення регулювання через «Акт про цифрові ринки» (DMA) та «Акт про цифрові послуги» (DSA), що змушує глобальні платформи адаптувати свої алгоритми до вимог прозорості та чесної конкуренції. Україна, інтегруючись до Єдиного цифрового ринку ЄС, синхронізує власне законодавство, що відкриває нові можливості для вітчизняних експортерів послуг та товарів.

Електронна торгівля висуває нові вимоги до глобальної логістики, а саме розвиток мереж «останньої милі», автоматизація складських комплексів та використання дронів стали стандартом галузі. Водночас зростає тиск ESG-стандартів: споживачі та інвестори вимагають екологічної упаковки та вуглецевої нейтральності логістичних ланцюгів, що змушує компанії інвестувати в «зелені» технології. Розвиток електронної торгівлі у структурі світового господарства дозволяє зробити наступні висновки. E-commerce став амортизатором глобальних шоків, дозволяючи підтримувати торговельну активність навіть за умов фізичного розриву логістичних шляхів. Цифрові платформи знизили поріг входу на світові ринки для малого та середнього бізнесу (МСБ), надаючи доступ до глобальної аудиторії без великих капіталовкладень у закордонну інфраструктуру. У структурі вартості електронної торгівлі частка технологічної (інтелектуальної) складової постійно зростає, що вимагає від держав інвестицій у цифрову грамотність населення та R&D. Подальший розвиток потребує глобального консенсусу щодо цифрового оподаткування, кібербезпеки та етики використання штучного інтелекту, щоб уникнути поглиблення цифрового розриву між країнами.

Таким чином, електронна торгівля є не просто галуззю, а новим середовищем існування світового господарства, де конкурентні переваги визначаються швидкістю обробки даних та якістю цифрового сервісу.

Список використаних джерел:

1. Бріньолфссон Е., Макафі Е. Друга ера машин: робота, прогрес та процвітання в часи надзвичайних технологій : пер. з англ. Київ: КМ-БУКС, 2022. 336 с.
2. E-commerce in the post-pandemic era: Global trends and regional perspectives. World Trade Report 2025. WTO. Geneva, 2025. 182 p.
3. Global E-commerce Market Outlook 2026. Statista Digital Market Insights. 2026. URL: <https://www.statista.com>.

Мищенко О. О., канд. екон. наук Скрипник Н. Є.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ЦИФРОВА РЕЗИЛЬЄНТНІСТЬ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА:
РОЛЬ E-COMMERCE У ПОДОЛАННІ ЛОГІСТИЧНИХ РОЗРИВІВ**

Сучасна архітектура світового господарства функціонує в умовах «перманентної турбулентності». Геополітичні конфлікти, енергетичні кризи та кліматичні виклики призвели до систематичних розривів традиційних логістичних ланцюгів. У цьому контексті поняття цифрової резильєнтності стає ключовим критерієм життєздатності економічних систем. Електронна торгівля (e-commerce) еволюціонувала з простого інструменту дистрибуції у складну екосистему, яка здатна нівелювати фізичні бар'єри. Дослідження ролі e-commerce у подоланні логістичних розривів є критичним для формування стратегій національної економічної безпеки, особливо для країн, що перебувають у зонах підвищеного ризику або проходять етап масштабної структурної перебудови.

Концепція резильєнтності в економіці активно розробляється в працях С. Голла (стійкість ланцюгів поставок) та Н. Талеба (теорія антикрихкості). Питання цифрової трансформації як чинника глобальної стійкості висвітлені у звітах UNCTAD, Світового економічного форуму та в дослідженнях вітчизняних вчених: В. Гейця, А. Філіпенка, О. Шниркова. Попри значну кількість праць, присвячених e-commerce, механізми «цифрового демпфірування» логістичних шоків через інструменти електронної торгівлі у посткризовий період залишаються недостатньо вивченими. Зокрема, потребує уточнення роль прогнозової аналітики та децентралізованих складських мереж у забезпеченні безперервності міжнародних торговельних операцій.